

In het noorden van Nederland werken we dagelijks samen met inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers aan een samenleving waarin gezond werken centraal staat.

Dit doen we in een regio met aanzienlijke uitdagingen, zoals grote gezondheidsachterstanden, psychische kwetsbaarheid bij jongeren, structurele armoede, een overbelaste zorgsector en hardnekkige arbeidstekorten.

Tegelijkertijd beschikt onze regio over unieke krachten: een pragmatische aanpak, sterke werking van onderwijs, ondernemerschap en overheid, een robuuste publieke infrastructuur, toonaangevende kennisinstellingen, innovatieve zorgnetwerken en betrokken werkgevers.

Groningen is koploper in preventie, arbeidsmarktinnovatie en digitale zorg. In pilots, programma's en proeftuinen maken wij zichtbaar wat mogelijk is als we zorg, werk, welzijn en technologie integraal benaderen. Die lessen zijn urgent en relevant voor het hele land.

We willen u graag inspireren en vragen u om de volgende punten mee te nemen in uw verkiezingsprogramma.

- **WERK ALS BELANGRIJKE MOTOR VOOR EEN BREDERE WELVAART.**
- **INVESTEER IN MENTALE WEERBAARHEID; ZET IN OP NORMALISEREN, COLLECTIVEREN EN DEMEDICALISEREN.**
- **GOEDE ZORG BEGINT BIJ GOED ZORGEN VOOR ONZE ZORGPROFESSIONALS**
- **STIMULEER REGIONALE INNOVATIE ALS MOTOR VOOR LANDELIJKE TRANSFORMATIE**
- **KOPPEL GEZONDHEID, WERK EN BESTAANSZEKERHEID STRUCTUREEL**

WERK ALS BELANGRIJKE MOTOR VOOR EEN BREDERE WELVAART.

Werk biedt meer dan inkomen: het geeft zingeving, sociale verbondenheid en bevordert gezondheid. De sociaal-economische positie van inwoners bepaalt grotendeels hoe (on)gezond je bent. Daarnaast kunnen slechte werkomstandigheden leiden tot burn-out en ziekte. Groningen werkt preventief aan arbeid met programma's voor vitaliteit, inclusie en mentale gezondheid, samen met werkgevers en gemeenten, zoals pilots met basisbanen en jongerenprogramma's.

Politieke keuzes die nú nodig zijn:

Investeer ongelijk om te zorgen voor gelijke kansen en meer gezonde jaren voor alle inwoners.

Zorg voor landelijke regie op een brede leefstijl en preventie-aanpak via werkgevers, gericht op fysieke, mentale én sociale gezondheid op de werkvloer. Zet daarbij in op sport, bewegen, ontmoeten, voeding en omgeving.

Stop de stille crisis van overgewicht en obesitas. Doorbreek intergenerationeel overgewicht, stimuleer gezonde voeding en spreek de voedingsmiddelenindustrie aan op haar verantwoordelijk. Zorg daarnaast voor het recht op bewezen effectieve behandeling van overgewicht voor iedereen, ongeacht inkomen.

Stel gemeenten in staat basisbanen aan te bieden als bewezen effectief instrument voor participatie, armoedebestrijding en gezondheid.

INVESTEER IN MENTALE WEERBAARHEID; ZET IN OP NORMALISEREN, COLLECTIVEREN EN DEMEDICALISEREN.

De mentale gezondheid staat onder druk en vooral in Groningen door sociaaleconomische factoren en de nasleep van de gaswinning. Mentale problemen bij werknemers leiden tot hoog ziekteverzuim en minder arbeidskracht. Onze aanpak richt zich op normaliseren, collectiveren en demedicaliseren, met focus op het versterken van gemeenschappen en mentale weerbaarheid. Samen met ervaringsdeskundigen, wijkinitiatieven en het onderwijs bevorderen we maatschappelijke zorg.

Politieke keuzes die nú nodig zijn:

Zet in op een gezamenlijke aanpak met gemeenten, zorg, onderwijs en werkgevers.

Zorg voor structurele financiering van preventieve en collectieve initiatieven, juist buiten de zorg.

Beloon ook 'niet behandelen' in de zorg, als dat leidt tot betere kwaliteit van leven en zet in op herstel en veerkracht in plaats van diagnose en doorverwijzing.

Geef gemeenten de middelen om in te investeren in publieke gezondheid zodat mensen niet onnodig in de zorg belanden.

Maak de crisisdienst in de GGZ een **gezamenlijke, niet vrijblijvende, verantwoordelijkheid.**

GOEDE ZORG BEGINT BIJ GOED ZORGEN VOOR ONZE ZORGPROFESSIONALS

De houdbaarheid van de zorg begint bij zorgverleners. In Groningen verlaat 1 op de 5 jonge zorgmedewerkers binnen twee jaar het vak door werkdruk, beperkt loopbaanperspectief en administratieve last. Tegelijk stijgt de zorgvraag. De oplossing? Investeer in gezond werk: vaste contracten, taakherschikking, autonomie, intersectorale mobiliteit en effectieve technologie. In Groningen werken we hieraan via AI, #NooitMeerTikken, regionale werkgeversakkoorden en onderwijsvernieuwing.

Politieke keuzes die nú nodig zijn:

Investeer in **werkplezier, ontwikkeling en vitaliteit** door vaste contracten, autonomie en intersectorale mobiliteit.

Geef **ruimte aan de professional** om de menswaardige benadering in de zorg centraal te stellen binnen passende kwaliteitskaders. Erken dat risico's bij het leven horen.

Zet in op **datagestuurde werken en slimme technologie** zoals AI op de werkvloer. Benut de potentie van de AI Factory.

Zet in op **zinvolle administratie** vanuit vertrouwen en het principe van passende zorg. Houdt de zorg daarbij navolgbaar en in balans met de eisen van kwaliteit, rechtmatigheid en doelmatigheid.

STIMULEER REGIONALE INNOVATIE ALS MOTOR VOOR LANDELIJKE TRANSFORMATIE

De uitdagingen waar Groningen vandaag mee te maken heeft, denderen als een sneltrein op de rest van Nederland af. Juist daarom is Groningen de ideale proeftuin voor toekomstgerichte innovaties met landelijke impact, zoals: gepersonaliseerde preventie via Lifelines, datagedreven samenwerking tussen huisarts en ziekenhuis via Zorgviewer, en slimme technologieën voor werkplezier in de zorg via AI. Wij laten zien dat data, technologie en samenwerking zorg én arbeid duurzaam kunnen veranderen.

Politieke keuzes die nú nodig zijn:

Geef **proeftuinen een structurele plek in nationaal innovatiebeleid**, met langjarige financiering en opschaling. Groningen meldt zich hier graag voor aan.

Veranker ruimte voor praktijkgedreven digitale innovaties, ook buiten de grote steden, in wetgeving

Stimuleer interoperabiliteit van data tussen zorg, werk en sociaal domein, zodat preventie en gepersonaliseerde zorg echt mogelijk worden.

Zet vol in op innovatie vanuit het Noorden: borg structurele ruimte voor datagedreven samenwerking tussen zorgaanbieders via de landelijk op te schalen Zorgviewer. Dit vormt het fundament voor slimme AI-toepassingen en baanbrekende innovaties vanuit onderzoek en het innovatie MKB, met de AI Factory als versneller.

KOPPEL GEZONDHEID, WERK EN BESTAANSZEKERHEID STRUCTUREEL

Gezondheid, werk en bestaanszekerheid zijn onlosmakelijk verbonden. Wie werkt, leeft gezonder. Wie langdurig werkloos is, loopt meer risico op psychische klachten en chronische aandoeningen. In Groningen koppelen we gezondheids- en armoedebelief nadrukkelijk aan elkaar. Denk aan pilots met werk als middel tot herstel, wijkgerichte leefstijlaanpakken en participatieprogramma's voor mensen met langdurige uitkeringen.

Politieke keuzes die nú nodig zijn:

Veranker dat sociaal beleid, armoedebestrijding en gezondheidsbeleid gezamenlijk worden ontwikkeld, met ruimte voor regionale maatwerkcoalities.

Zorg dat werk loont en gezond maakt, via integrale programma's die inkomen, daginvulling, leefstijl en mentale gezondheid combineren.

Maak het financieel aantrekkelijk om te investeren in werk als gezondheidsbevordering.

Dit is het moment om scherpe keuzes te maken in uw verkiezingsprogramma. De uitdagingen zijn groot, maar de kansen ook – en die willen we samen met u benutten. Groningen staat klaar om als regio voorop te gaan en de weg te wijzen naar een weerbare, gezonde beroepsbevolking.

WILT U NOG MEER INSPIRATIE?

KIJK OP:

GEZONDGRONINGEN.NL/INSPIRATIE

